

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnabrvgensis Ecclesiae, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniae Agrippinae, 1657

III. De vita & honestate Clericorum, nec non damnabili Simoniae vitio &
usurarum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

Sub eadem pœna, nolumus, ullum etiam sæcularem, testamentorum & causarum earum occasione, se de earundem cognitione quovis modo intromittere; sed earum, & piarum dispositionum, tam in ultimâ voluntate, quam inter vivos, cognitio ad Nos Nostrumque Officiale remittenda erit. Clericorum autem Testamentorum insinuationes & approbationes intra dies triginta à morte Clerici peti volumus, ab iis, ad quos id de jure vel consuetudine spectat, ac obtineri, sub pœna intestati.

Nostro etiam erigendo & habendo Seminario, ut Clericorum quilibet pio legatorum jure, pro modo facultatum suarum, concurrat, mandamus, sub pœna congruæ ex hereditate subtrahendæ quantitatis.

Vtque piarum dispositionum certa habeatur notitia; sub pœna suspensionis ab officio, teneatur Notarius quilibet Testamenta vel pia legata, ac pias donationes etiam inter vivos factas, intra menses tres Nobis aut Nostro Officiali denunciare. cujus decreti tenorem, lingua vulgari versum, propediem promulgabimus.

DECRETVM III.

De vita & honestate Clericorum, nec non damnabili Simonia vitio & usurarum.

Dierum crescente malitia, Clericorum vitam & mores, cum suspiriis vidimus, currere in deteriora; siquidem alios habitu milites, alios immunditiâ communes, alios exquisita nimium deliciâ comptas sceminas offendimus. propter quod, juxta indignatione commoti, omnes & singulos serio in Domino hortamur, ut, vita inculpatione, omnibus bono exemplo præluere studeant; vestibus utantur nigris; Prælati, si voluerint, violaciis, pallio usque ad talos protenso, ac tunica ad minimum ultra genua defluente; absit forma peregrina; vanitas ac curiositas nulla notetur; materia, status qualitatem non excedat; tibialibus non nisi nigris utantur; à collaribus rugatis & acupictis abstineant; itinerariæ vestes usque ad furas sint protractæ; non vagis oculis, non effreni lingua, aut petulanti tumidoque gressu incedant, sed pudorem, & verecundiam mentis, simplici habitu incessuque, ostendant; cœtibus non misceantur, ubi amatoria & turpia cantantur, aut obscœni motus corporum, choreis & saltationibus effertur; domesticæ vero vestes ac interiores statui Clericali convenientes sint; ac corona, in illis qui breve alunt capillitium, singulis quindenis, in aliis autem, singulis duntaxat mensibus, renovetur.

A commestationibus & ebrietatibus omnes

cessent; tabernas nulli, nisi in itinere constituti, necessitatis gratia, ingrediantur. ab alearum, gladiatorum, hastarum, aliorumque lusu, de jure prohibitorum, exercitio prorsus abstineant. negotiationibus, quæstus gratia, nulli occupentur. Laicis non inferviant; arma non portent.

Omnibus & quibuscunque Clericis seridè etiam præcipimus, ut ab omni concubitu, aut quavis immunditiâ, abstineant; nec ullam posthac cum Focariis conversationem aut colloquium, quovis quæsito colore aut prætextu, habeant; sub pœna privationis beneficiorum suorum, ipso facto incurrenda, aliisque arbitrariis, Nobis, contra immorigeros & inobedientes, reservatis.

Si qui vero inantea hoc crimine sint notati, eos paterne monemus, quatenus ad Dominum, abs quo fornicati sunt, redeant, nec non, in signum manifestæ emendationis, intra novem dierum spatium post præsentium publicationem, quorum dierum tres pro primo, tres pro secundo, & tres pro tertio & peremptorio termino, iis præfigimus, suas Focarias aut Concubinas à se & earum cohabitatione prorsus removeant, ac earum frequentationem ac contubernia fugiant, nec ad se denuo, sub quavis ratione, accedere permittant. quas & Nos, extra Civitatem intra dies quatuordecim sequentes, in Civitate vero intra mensis spatium extra urbem, & unâ dietâ minùs à loco, relegamus, pœnâ Nobis arbitrariâ contra contumaces reservatâ. Nolumus etiam, qui incontinentiæ notâ notati fuerunt, quod ad officium aliquod posthac admittantur, aut tollerentur, nisi Nostro speciali consensu accedente. Concubinas etiam, nisi paruerint, castâ aut publicâ infamiâ notari & ex Diœcesi Nostra relegari faciemus.

Grandi quoque desiderio cupientes, ut hujusmodi immundi ac damnati criminis perpetua, quantum fieri potest, aboleatur memoria; volumus, ut suorum illegitimos abstineant præsentia, tam privatâ quàm publicâ; carnales suas filias, à se abdicantes, ac in probatorum hominum honesta servitia vel curam demandantes; de cætero, casto Domino, casto corde & mundo corpore, fideliter servientes. Et, quia propria diligenti inquisitione, Concubinariorum, Clericorum, & maxime Presbyterorum filios, contra Canonicas sanctiones, in patrum beneficiis constitutos, invenimus; districtè mandando præcipimus, ne deinceps Clericorum filii in beneficiis patrum, aut aliis quibuscunque, in Nostra Diœcesi, ministrare præsumant; alioquin ea beneficia, tanquam contra juris dispositionem occupata, ex tunc inantea vacare decernimus, & eorum collatoribus licentiam, talia idoneis conferendi, assignamus; nisi cum eis à sancta Sede Apostolica desuper dispensatum fuerit: Clericorum

rum

DECRETVM IV.

De Ecclesiasticis beneficiis, eorumque Collationibus, rebus Ecclesia, ac Provisoribus.

rum filiis, & aliis illegitimè natis, beneficiatis, Nostrarum civitatis & Diocesis, injungentes, ut, infra mensem à publicatione præsentium, de suis dispensationibus, tam super eo, quod in Ecclesiis patrum ministrare, succedere, & in eis beneficia obtinere valeant, quam super defectibus suis, & pro obtinendis uno vel pluribus beneficiis, à Sede prædicta obtentis, coram Nobis vel Nostro Vicario fidem faciant.

Detestabile Simoniaë crimen, quod hac in Diocesi Nostra (prò dolor) satis invaluit, quam longissime proscripi volumus. Quapropter omnes & singulos, quicumque, pecunia aut pactioe illicita interveniente, etiam si hoc, paterna cupiditate, filio in ætate minorrenni existente, à patre factum sit, beneficia Ecclesiastica vendiderunt & adierunt, tam ad restituendum accepta, quam dimittendum adepta, esse obligatos, declaramus, & hac Constitutione, sub pœna paratæ executionis, teneri, reservata Nobis ordinatione, statui dimittentium convenienti, renunciatione & dimissione prævia. Et, ne de cætero tam iniqua Nos offendant, sub pœnis, sacris Canonibus comprehensis, hoc detestabile crimen damnamus, & autores secundum eos secure castigari faciemus; irritum & inane declarantes, quicquid de cætero in Ecclesiasticis, vel data vel promissa pecunia, sub quocunque colore acceptum vel possessum fuerit. Hujusmodi Simoniacæ labe infectos, juxta juris communis præscriptum, non solum beneficiis ac officiis omnibus, verum & emolumentis, privatos, ac excommunicationis pœnæ subiectos, decernimus; à qua non nisi à summo Pontifice, vel à Nobis, absolvi poterint. Præcipimus quoque, in novellorum beneficiarum receptione, jura statutorum ac vinalium ita exigi ac dividi, ne à radice omnium malorum, cupiditate, profecta, jure merito credi valeant. Gratiitudinis etiam signa, uti essentialia non sunt, ita facultates dantium vel redditus beneficiarum ne excedant vel adæquent; ne legitima causa suspitionis Simoniaë vel cupiditatis detur.

Quod jure communi ac Provincialium Statutorum Decretis, circa enorme usurarum crimen, laudabiliter hætenus constitutum est, præsentis sanctione renovamus. Quapropter omnes & quoscunque usurarios contractus, tam Laicorum quam Clericorum, quomodolibet contingant, sive in excessu pensionum ac præstationum, sive in emptionibus censuum ac reddituum annorum, damnamus, ac improbamus; & non solum contra tam abominabili vitio deditos, quam etiam notorios ministros usurarum, pœnis à jure Canonico præscriptis, privationis scilicet, communio-nis & sepulturæ, condignæque restitutionis, arbitraria animadversione Nobis reservata, procedemus.

CVm beneficia Ecclesiastica non nisi patrimonium Christi, ac Eleemolynæ, fidelium liberalitate concessæ, merito vocari possint, ideoque ad quos, tam de jure, quam alio legitimo titulo, eorum collatio spectat, diligenti studio advigilare tenentur, ut tales iis præficiantur, qui idonei, vita ac moribus commendabiles, ac Ecclesiis non inutiles futuri sperantur; electiones, præsentationes, ac nominationes, aliqua forsitan gratitudinis specie velatæ, Simoniacam tamen pravitatem continentem, caveantur. nullæ fiant resignationes, etiam in favorem. cessiones, translationes, ac permutationes, non aliter quam jure communi constitutum est, permittantur.

Hortamur etiam ac serio commonemus Collatores, ac eos qui jus præsentandi habere quomodolibet dignoscuntur, ne ministris suis familiaribus, aut etiam consanguineis, beneficia ita conferant, ut laborum stipendia esse credantur, aut, secundum carnem & sanguinem concessa, quilibet judicare valeat.

Quoniam, pluribus in locis, fundationes Ecclesiarum, beneficiarum, & Capellaniarum, aut hæredes eorum, potestate, in qua eos Ecclesia hucusque sustinuit, abutuntur & abusi sunt, redditus beneficiarum mutilantes, supprimentes, & in proprios aut alios usus convertentes; Nos sic mutilata, aut suppressa quomodolibet, non aliter ac attentata, revocamus, annullamus, ac restitutionem plenariam Nostra Episcopali autoritate, sub pœna paratæ executionis, præcipimus; ac, ne de cætero simile quippiam fiat, sub pœnis juris stricteissime inhibemus. Monemus etiam Patronos beneficiarum, ut ea, quæ tam à sacris Canonibus quam Concilio Tridentino salubriter ordinata sunt, diligenter ac sedulo observent; ne Nos, pro muneris Nostri Episcopalis debito, quos inqualificatos judicaverimus, repellere cogamur.

Et quia, quod dolenter referimus, multarum foundationum institutiones esse vel perditas vel suppressas, earumque exemplar apud ipsos fundatores, seu eorum hæredes, sine dubio existere & conservari, justa ratione præsumimus; hinc omnes, ad edendum hinc sua jura intra mensem, obligatos esse volumus, sub pœna denegandæ investituræ donec prædictam præsumptionem coram Nostra audientia legitimis exceptionibus purgarint; reservata nihilominus Nobis, secundum sanctiones, pro rata fructuum, debita impositione onerum. In altaribus autem, cum juxta fundatorum mentem

*Sess. 25.
cap. 9.*